

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG HIREI

ALAKULT 1928 FEBRUÁR 1.-én — KÖZPONTI IRODA: WINNIPEG, MAN. 544 Main Street.

A SZÖVETSÉG CÉLJA: Egy táborba való tömörítés útján a kanadai magyarság boldogulását és Kanadába való beilleszkedését minden rendelkezésre álló eszközzel elősegíteni.

Hozzászólás a Szövetség alapszabálytervezetének

11, 27 és 32 pontjaihoz

A Központi Intéző Bizottságnak a Kanadai Magyar Ujságban megjelent felszólításának engedve az alábbiakban pár megjegyzést teszek és kérem szíveskedjék azokat akkor is közzé tenni, ha talán egyes dolgokban az önkéntől eltérő felfogást nyilvánítanék.

Bár első perctől fogva tagja voltam a Szövetségnek, sajnos nem volt érintkezésem honfitársaimmal, mert messzi laktam; nem is tudok semmi közéleti arról, hogy tulajdonképpen mik voltak a Szövetség első törzsszerű nehézségei, de most örömmel üdvözlöm azt az elhatározást, amely a tartományi szervezkedésre helyezi a fókuszot.

"Egyesben az erő" tartja a magyar közmondás, azonban, ha oly hátrányos távolságokról is annyira szét szórta lakó emberek egyesítéséről van szó, mint itt Kanadában, akkor lehetetlen az egységet másképp létrehozni, mint kisebb alakulatok szervezésével és ezeknek összekapcsolásával. Amikor csak találkoztam magyarokkal nagyon sokszor beszélgettünk arról a ügyintézésről, amely erre a következtetésre jutottak.

A 11. pont. Remélhető hogy a mostani nagyszámú közgyűlés helyett a tartományok elnökeiből alakuló közgyűlés mindenkor összejöhet majd s így a szóbeli tárgyalást és az országos érdeklődő ügyek elintézését semmi akadály nem fogja gátolni. Nem tudom azonban, hogy itt, vagy a 27. pontnál kellene-e kimondani valami rövid formában, hogy a tartományok előzetesen nem dönthetnek a közgyűlés elé tartozó ügyekben. Arra gondolok ugyanis, hogy lesznek ügyek, melyeket csak az országos viszonyok, hangulat stb. ismerete után lehet megfelelően elintézni, ami akadályba ütköznék, ha egyes helyeken, már más határokat volna, mert akkor ez a határozat köti az illető tartományi elnök kezét, noha a tárgyalások s megfelelő tájékoztatások során ő maga is egészen másként látja a helyzetet, mint otthon.

A 11. pont kimondja, hogy "a közgyűlés helyettes elnöke az illető tartományi elnök, ahol a közgyűlés tartatik"; ehhez javasolnám hozzáfűzni, hogy ha ez is akadályozza van úgy nem az ő megbízottja, a helyettes elnök, hanem a közgyűlésnek a személyesen megjelent tartományi elnökök közül kell választania helyettes elnököt.

A 27. pont a tartományi szervezkedésről általában intézkedik, a 32. pont pedig a tartományi tisztikar, Intéző Bizottság és közgyűlés hatáskörét stb. szabja meg.

Könnyebb áttekinthetőség kedvéért javasolnám, hogy a 32. pontból 28 lenne s ennek folytán a mostani 28-31-ik pontok lejjebb csúsztatásával ezekből lennének a 29.-32. pontok.

A 27. pontból ki kellene hagyni ezeket a szavakat "helyi közgyűlések minden év december havának utolsó napjaiban tartandók s úgy a helyi, mint" s ehelyett a 30. pontnál tenni csatránt intézkedést.

A 30. 2-ik pontjánál jó lenne kifejezetten is megemlíteni, hogy "főleg a munkásszerzés, betegség, baleset s vagy halálesetkor való segédkezés, a betegsegélyezés, és a családok értesítése stb." hogy ezt az emberbaráti tevékenységet minden magyarral szemben kell teljesíteni, ha nem is tagja a Szövetségnek. Erre különben igen szép példákról hallottunk már.

Örülök, hogy a 30. 5. pontja Szászhangsában a 7. pont végén mondatával teljesen tisztázza a betegsegélyzési kérdést, amely sok helyütt kel-

lemetlen vitákra és nézeteltérésekre adott már okot; viszont nagyon fontos, életbevágó érdeke sok szegény munkásnak, hogy valahol biztosíthassák magukat betegség vagy nagyobb baj esetére.

Nem vagyok ugyan eléggé tájékozódva afelel, miként kell a munkahely s egyéb változásokat bejelentetni, de remélem, hogy lassankint a magyarok is hozzájárulnak hogy ilyen ügyekben ajánlatos pontosnak lenni, viszont azonban a Szövetségnek van módjában hatni a biztosító társaságra, hogy holmi apró késélmények vagy hibák ne vonják maguk után a jogos igények elvesztését.

Néhány tudósítást olvastam és já vasolom, hogy a kiválóbb esetek mindig közéletessének.

Mint látom a tervezet nagysúlyt helyez és kellő lehetőséget nyújt arra hogy a Kelet és a Nyugat teljesen önállóan szervezkedhessenek, és hogy a tartományok külön működhesseken. Szerencsésnek kell minősítenem ezt az elgondolást, mert Keleten sürribben laknak együtt magyarjaink, egyházak, egyetemek szép virágzásnak indultak, de mert legtöbbször gyári vagy ipari, sőt részben szellemi munkások, művészek, egész mások az életérdekeik, mint a Nyugatnak. Ehez járul még az óriási távolság is, amely minden érintkezést ugyiszólván megnehezíti.

Miután keleten több helyen már teljes szervezettségben áll a magyarság, nem ütközhet nehézségbe ezek tömörítése és keleten a helyi szervezkedés is könnyebb ott, ahol még meg nem történt. Ha a Kelet magyarsága Quebec és Ontario tartományokban tartományonként összeállva létre hozza a kisebb egységeket átfogó tartományi Szövetséget s megszervezik a tőlük keletre lévő kisebb tartományok magyarjait, oly imponáló tábor hozhatunk össze, amelynek képviselői a mögöttük álló sokaság erejénél fogva sikeresen léphetnek fel mindenkor a közelükben lévő ott wai központi kormányzattal.

Nyugaton egész más a helyzet, de azért az utóbbi években a városokban s bányahelyeken sok magyar egy ház és egy élet alakult s ez a része Kanadának dicsekedhetik a 25-30 éves régi és erős magyar telepekkel, amelyek elhervadhatatlan érdemeiket szereztek s amely érdemek melegengető sugarainál sütkérezett már nagyon sok újkandás magyar, ha később talán erről meg is feledkezett. Hiszem, hogy a nagyobb távolságok dacára itt épp oly simán mehet végbe a tartományonkénti szervezkedés, mely esetben egy egészen új korszak nyílna meg a magyarság számára, amely támaszkodva a régi jó hírnévre, nyugodalmas megélhetést biztosítana a munkát nem kerülőeknek.

Azt mondják, hogy a nagy telepek lakóinak személyesrítet közvetlen érdekeik itt nincsenek; szorgalmasak, megbízhatók, megélenek, sőt gyűltenek s ezzel rendben van.

Fogadják meg, hogy ezen a ponton ellentmondjak! Midőn leszögezem hogy ezeken a telepeken a jól bevált vezetéssel és módszerrel szembe helyezkedő szervezkedés gondolatát is ki kell zárni, hiszem, hogy a hivatalos vezetők s a magyarságukról, állampolgárságukról s hazáról hozott nemleges gondolkodásokról annyiszor bizonyítást szolgáltatott régi telepeseik s utódaiq mérlegelik a körülményeket s tekintetbe veszik hogy sem erkölcsi sem anyagi áldozatot nem kíván tőlük senki, csak tanúságtételt, csak nyílt szívvallást!

Ha mindenütt a már létező szervezetek tagjai belépve a Szövetségbe,

jelenlegi vezetőikből alakítják meg a helyi bizottságot, ki van zárva minden sürdős lehetősége, amittől sokhelyütt olyan nagyon és joggal félnék, mert sajnos ártani mindenki tud, de segíteni nehezebben.

Ezek a helyi szervezetek választják a tartományi vezetőséget, oda sa járt körükből, de bizonyára ismerős honfitársakból válogatott egyéneket küldenek, akikkel minduntalan érintkezhetnek s ebből folyólag még veszélye sem merülhet fel annak, hogy az ügyek valahol is tetesszék ellenére legyenek elintézve, mert arra ugyebár senki se gondol, hogy van hely, ahol a magyarság érdekei már semmi tenni valót sem hagyva, ki vannak elgítve. De ahol a magyaroknak tényleg jól megy, azoknak kell legerősebb erkölcsi támogatással a Trianon Által kiűldözött uknada sok segítségére szeltnők és ezeknek kell már megszervezett hírnevök re támaszkodva a legerősebben fel lépniök mindazon helyeken, ahol politikai befolyás érvényesíthető, hogy Kanada teljes erővel küzdjön a rablancokat csörgető igazságtalan békeszerződés revíziója érdekében.

Ezen a téren a Nyugat talán többet tehet, mint a Kelet s ezért kell a Nyugatot s Keletet egyaránt átfogó szervezet, amely a tartományi vezetőkből alakul s megfelelően a hozzáfűzött reményeknek, ha maga mögött tudja Kanada magyarságát.

N.-r.

KIPLING, SASK.

Tar János békevári farmer leányát és Barkeszi Imre 8 éves fiát sikeresen megoperálták a reginal kórházban vakbélgyulladásban.

A példabeszéd azt tartja, hogy a rossz nem jár egyedül, de úgy is van. A tavalyi gyenge termés most váratlanul kemény tél követte s miután a farmerek szűkölködnek takarmány dolgban, nehézséget okoz a jószág kitélelése. Sok farmer már is meg bánta, hogy vissza nem tet te az ősszel azt a szál gyufát a zsebébe, amivel a szalmáját meg gyújtotta, mert Szent György napra nem marad egy szál szalma se a vidéken. A hi deg és a vékony takarmány következtében pedig az idős lovak száma alaposan meg fog csapnani, mert máris számosan fekszenek a bokor és a kerítés alatt.

Izsák Gyula

PUNNICHY, Sask.

Melchiel Mátyás székelyföldi farmer január hó 29.-én esküdtött örök hűséget Molnár Vilvának a székelyföldi zöm. kath. plébánián.

Január hó 29.-én d.u. 4 órakor Ursulán Miklós székelyföldi jómódú farmer felakasztotta magát. Tettének okát nemélek családi viszálykodásban keresek, de valószínűbb, hogy elméje megzavarodott. Legalább is erre enged következtetni egy a családi életében, valamint a hitközségi ügyében való érthetetlen magatartása. A szerencsétlen halottat ösvegye, nyolc gyermeke és nagyszámú rokonsága gyászolja.

REGINA, SASK

A Reginal Magyar Sport Club február 8.-án este 8 órai kezdettel táncmulatságot rendez a Victoria Ave. 726 szám alatti hallban, amelyre minden honfitársunkat szívesen el vár.

A RENDEZŐSÉG

OTTHON, Sask.

Nagy Károly otthoni családnál lakodalmi ünnep volt, amikor is Lidia leányuk és Salamon János örök hűséget esküdtek egymásnak. Az esketési szertartást Balla Zsigmond ref. lelkész végezte.

Tanuk voltak: Horváth Gyula és Tóth Sándor. Koszorú leányok: Nagy Julia, Nagy Mária, Gendur Jolán és Salamon Mária. Vőfélyek: Tóth Sándor, Nagy Sándor, Salamon Béla és Takács József.

Az ünnepségen megjelentek jelkes hangulathoz üdvözölték az ifjú párt, amelynek késő éjfelbe nyúló kellemes mulatság volt a folytatása.

Sok szerencsét és boldogságot az ifjú párnak!

DÉLALBERTAI MAGYAR REF. EGYHÁZ

Február 8.-án Calgaryban este 7 órakor lesz a gyermekek szindarabja az egyházközség javára vacsorával egybekötve. Február 15.-én Raymondson lesz gyermekelődás táncmulatsággal, amelyre való tekintettel az istentiszteletek idejében a következő szükségesszerű változtatások válnak elkerülhetlenné: február 9.-én az istentisztelet Calgaryban és 16.-án Raymondson, 23.-án pedig Lethbridgeben lesz a hirdetett február 9.-iki istentisztelet helyett.

Programunk a következő hónapra az istentiszteletek rendjére vonatkozólag a következő: március 2. Taber, márc. 9. Lethbridge, márc. 16. Raymond, márc. 23. Calgary, márc. 30. Taber.

A január 26.iki közgyűlés egyhangulag megválasztotta az előzőleg megválasztott presbyterium kiegészítésé képen presbytereknek: Medve Lajos, Veres János és Kelemen Menyhért testvérünket, akik közül a közgyűlés

tölgondnoknak a jelenlegi gondnok mint jegyző helyettes Medve testvérrel Veres Jánost választotta meg nagy lelkesedéssel, mint aki már az Ohazában, mint előjárósági tag működött. A jegyzői tisztelet ideiglenesen KOVACS KAROLY ref. lelkész.

Sok szegény gyermeknek szerzett örömet Wakaw és a K. M. U. alkalmazottainak adománya

Karácsonyi számunkban jelezte, hogy a Kanadában is egyre nehezebb gazdasági viszonyok ellenére Wakaw magyarsága, nemkevesebb a Kanadai Magyar Ujság alkalmazottainak áldozatkészsége lehetővé tette, hogy Budapest munkánegyedének nincstelen jel is érezze a karácsony melegét. Január 9.-iki kelettel kaptuk most a következő levelet, melyben a lapunk útján táviratilag továbbított \$52,75-öt nyugtázza a budapesti "Mindenki Karácsonyfái" bizottság.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Hálás szívvel köszönjük a Kanadai Magyar Ujságnak a Mindenki Karácsonyfái érdekében kifejtett együttérző fáradozásukat. Már-már azt hitük, hogy ez évben le kell mondanunk a Kanadából érkező fenyőgallyakról, amelyek tavaly annyi örömet váltottak ki a szegények szívéből. Annál meghatottabb volt mindaz, amit a gyűjtésről a Kanadai Magyar Ujság írt. A cikket felolvastuk Bizottságunk zárszótételén és mindannyian csak tanultunk abból az önfeláldozó szeretetből, amelyet a Kanadai Magyar Ujság személyezte gyakorolt.

Szívből kívánjuk, hogy saját maguknak és gyermekeiknek is jobb sorsuk legyen az új évben, mint amilyent Budapest szegényei átélnek és adja a jó Isten, hogy módjuk legyen örömet szerezni mindig másoknak, mert hiszen ez a legnagyobb öröm.

A Mindenki Karácsonyfái mozgalmat a kanadai magyarság állandó jóindulatába ajánljuk. Évről-évre fel a főszereplő.

fogjuk most már állítani a fákat, mert Budapest szegénysége most már, nem is tudna lemondani ezekről. Az idei nehéz esztendőben különös örömet szerzett minden jótételemény és örömmel írhatjuk, hogy módunkban volt az idén sokkal nagyobb csomagokat osztani mint az elmúlt években. Sok szegény családnak még az otthonába is vihettünk segítséget.

A Kanadai Magyar Ujságnak, s a wakaw, valamint az egész kanadai magyarságnak gazdagabb, boldogabb üzentendő kívánva vagyunk hálás tisztelettel

GRÜNER TIVADARNE, elnök. KRÉN MARGIT, ügyvezető

KÉT ÚJ MAGYAR DARAB A NEWYORKI SZINPADON

Gilbert Miller, ismert amerikai színházi rendező Molnár Ferenc legújabb háromfelvonásos vígjátékát, az "Egy, kettő, három" (One Two, Three) című nagysikerű aratótt darabját hozza színre még ebben az évben a newyorki Broadway. Mint értesülünk A. McKaig pedig Zágón István "Szegény leányt nem lehet elvenni" (Que Cannot Marry a Poor Girl) című színművét vásárolta meg hogy az amerikai szinpadon bemutathassa.

Lehár Ferenc híres magyar zeneszerző, a Vig övegy fűlbemászó dalainak krefője, a napokban szerződés kötött a United Artists név alatt ismert amerikai filmtársasággal a Kelly királynő című film megszerzésére. A darabban Gloria Sawanson a főszereplő.

A FRANCIA VONAL

egyike a legrégibb és legmegbízhatóbb hajóvonalaknak, mely rendszeres hajójáratot tart fenn Bordeaux, franciaországi kikötő és Halifax kanadai kikötők között.

Ajánlja barátainak és rokonainak a FRANCIA VONAL kényelmes berendezésű hajóit. Az összes utasok tiszta, tágas magánfülkékben, melyek két és négy ágygal vannak felszerelve, s modern kényelmet nyújtanak, utaznak. A konyha kitűnő. Izletes ételek bőséges adagokban és ingyen ital lesz felszolgálva az összes étkezéseknél.

Budapesti irodánk szívesen szolgál mindenféle felvilágosítással és mindenben az utasok rendelkezésére áll.

Az árak nagyon mérsékeltek.

Forduljon a legközelebbi ügynökünkhöz, — az ön közelében is van egy.

Főiroda: Északnyugati Kanada számára:
348 Main St., Winnipeg, Man.
Budapesti iroda: ...VIII. Baross tér 6.

French Line

